

تحلیل روش‌شناسی مطالعاتی تولیدات ISC مدیریت ورزشی ایران

رحیم رمضانی نژاد^۱، مرتضی رضایی صوفی^۲، صلاح دستوم^{۳*}، نسرين احمدی^۴

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۱۰/۶ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۳/۲/۲۴)

چکیده

هدف از این پژوهش، بررسی مؤلفه‌های روش‌شناسی در مقالات مدیریت ورزشی کشور بود. تحقیق از نوع مطالعات سنجش کمی و به صورت کتاب‌سنجی است. نمونه آماری برابر با جامعه آماری انتخاب شد و شامل تمامی مقالات مدیریت ورزشی نشریات داخلی تا پایان سال ۱۳۹۱ است (۱۸۴۵=). مقالات از پایگاه‌های نمایه‌گذاری نشریات جمع‌آوری گردید و با استفاده از چک‌لیست‌های بازنویسی شده از مطالعات پیشین و مورد تأیید متخصصان، استخراج و کدگذاری شدند. مؤلفه‌های انتخابی از هم تفکیک و دسته‌بندی شدند و به صورت جداول توزیعی دوبعدی تحلیل و مقایسه گردیدند. نتایج نشان داد که افزایش یا جهش کمی در تولیدات نشریات تأثیری بر میزان استفاده بسیاری از مؤلفه‌های روش‌شناختی نگذاشته است. همچنین اکثر مقالات دارای روش‌شناسی نوین در نشریات باسابقه و قدیمی چاپ شده‌اند. جنبه کمی تحقیقات بیشتر از جنبه کیفی بود. ضمناً به ترتیب از روش‌های توصیفی، تحلیلی، همبستگی، پیمایشی و میدانی بیشترین استفاده شده است و نیز فقط تعداد بسیار اندکی از مقالات از روش‌های مرسوم در مطالعات مدیریتی و سازمانی در ورزش استفاده کرده‌اند. اکثر مطالعات به روش‌های تصادفی یا تمام‌شمار نمونه‌گیری شده‌اند، بنابراین هدف تعمیم‌پذیری به جامعه بیشتر از رویکرد مبتنی بر مدل یا فرضیه‌آزمایی و نظریه‌سازی مورد توجه قرار گرفته است. ضمناً ۶۸ درصد ابزارهای پژوهش استفاده شده پرسش‌نامه بود، در حالی که ابزارهای مرسوم مانند داده‌های ثانویه و مشاهده فقط در چند مورد استفاده شده‌اند. با توجه به اینکه بسیاری از روش‌های مرسوم در مطالعات سازمانی و مدیریتی کاربرد قابل توجهی در مطالعات مدیریت ورزشی کشور نداشته‌اند، پیشنهاد می‌شود لزوماً رویکردهای تحقیقی متناسب با مطالعات روز مدیریت ورزشی تعدیل شود.

واژگان کلیدی

روش تحقیق، روش نمونه‌گیری، ابزار پژوهش، مقالات مدیریت ورزشی، کتاب‌سنجی.

۱. استاد مدیریت ورزشی دانشگاه گیلان

۲. استادیار مدیریت ورزشی دانشگاه پیام نور

۳. کارشناس ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه گیلان (نویسنده مسئول)

۴. کارشناس ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه گیلان

مقدمه

ارزش‌گذاری و معیارسنجی شاخص‌های پژوهشی و استانداردهای ارزیابی تولیدات علمی رشته مدیریت ورزشی مانند دیگر علوم برای حضور مؤثر این رشته در حیات علمی کشور ضروری است و با توجه به این که این رشته قدمت زیادی در کشور ما ندارد، محتوای تولیدات علمی انتشار یافته توسط پژوهشگران این حوزه باید به دقت مورد بررسی، تحلیل و سنجش قرار گیرد تا موجبات پیشرفت و توسعه آن در کشور فراهم شود (قاسمی و همکاران، ۱۳۸۹). در سطح بین‌المللی نیز، مدیریت ورزشی دانشی نوپا و میان رشته‌ای است و مانند هر رشته نوپایی، تحقیق در مدیریت ورزشی چالش‌هایی در پیش رو دارد که با مباحثه، بازخورد، سنجش منظم رویکردها و جهت‌گیری‌ها در عرصه دانشگاهی و زمینه‌های کاربردی می‌توان زمینه رشد این رشته را فراهم کرد (لوپز و مانوز، ۲۰۰۳) و اساسی‌ترین گام این است که محتوای مقالات و برنامه‌های مدیریت ورزشی را برای بازننگری در رویکردهای پژوهشی و مطالعاتی باید به چالش کشید و این امر در هر زمانی باید توسعه یابد (پیتز، ۲۰۰۱). علاوه بر این از آنجا که اکثر تحقیقات مدیریت ورزشی با هدف کاربرد در بخش صنعت ورزش انجام می‌گیرد و لازم است که اعتماد مدیران و دست‌اندرکاران این حوزه را جلب کند؛ بنابراین رشد نظام‌مند و تولید دانش از طریق تحقیقات مناسب و به روز، نقش اساسی در مشروعیت رشته مدیریت ورزشی دارد و می‌توان از آن‌ها برای تدوین چارچوبی سیستماتیک برای برقراری ارتباط پویای رشته - حرفه استفاده کرد، تا مدیران تمایل به بهره‌گیری از آن را پیدا کنند (رمضانی‌نژاد، ۱۳۸۸). دستیابی به اهداف مذکور و پیش روی مطالعات مدیریت ورزشی تنها براساس استفاده از رویکردهای روش‌شناسی مناسب و نوین میسر است، به همین دلیل همانند سایر تحقیقات اجتماعی و علوم

مدیریتی، تحقیق در مدیریت ورزشی نیز به شدت تحت تأثیر روش‌شناسی آن است.

مؤلفه‌های روش‌شناسی در مطالعات مدیریت ورزشی شامل روش تحقیق، جامعه آماری و روش نمونه‌گیری، ابزار پژوهش و روش‌های تحلیلی آماری می‌باشد. روش تحقیق اساسی‌ترین مقوله‌ای است که در هر پژوهش مورد توجه است و انتخاب صحیح آن کشف یا انکار واقعیت را به همراه دارد. به همین دلیل رویکرد اصلی یک تحقیق براساس روش تحقیق آن قابل‌بحث است (کوک و همکاران، ۲۰۰۷). تحقیقات از نظر روش تحقیق معمولاً در پیوستاری از کاربردی تا نظری، کمی تا کیفی و از گذشته تا حال یا آینده نگر قرار می‌گیرند. علاوه بر این بسیاری از روش‌های تحقیق برای استفاده به هم وابستگی دارند. برای مثال اکثر تحقیقات کاربردی نیاز به مباحث و مقدمات نظری و تئوریک دارند (جونز و همکاران، ۲۰۰۴). کمی یا کیفی بودن اصلی‌ترین تفکیک در روش‌های تحقیق در مدیریت ورزشی است (لوپز و مانوز، ۲۰۰۳). در تحقیق کمی عموماً به جای نظریه‌سازی به آزمودن نظریه‌ها می‌پردازد. در مقابل، هدف از تحقیق کیفی، توسعه نظری و ارتقای شناخت، مفهوم و توضیح بنیادی از طریق یک رویکرد تحلیلی غیر کمی می‌باشد (داندرو و همکاران، ۲۰۱۱). علاوه بر این تحقیقات براساس موارد مختلفی مانند: هدف، شیوه جمع‌آوری داده‌ها، چگونگی تجزیه و تحلیل داده‌ها تقسیم‌بندی می‌شوند مانند؛ توصیفی، همبستگی، کتابخانه‌ای، تحلیلی، پیمایشی، علی، مطالعه موردی، مقطعی، مقایسه‌ای، کاربردی، تحلیل محتوا، دلفی، تاریخی، زمینه‌یابی، میدانی، نیمه تجربی و ... (فراهانی، ۱۳۸۸). دسته‌بندی‌های دوبعدی یا چندبعدی زیادی نیز برای روش‌های تحقیق وجود دارد اما در اکثر موارد چنین تفکیک‌های در مقالات صورت نمی‌گیرد (داندرو، ۲۰۱۱). با وجود انواع زیادی از روش‌های تحقیقی،

آن را نسبت به پرسش نامه در تحقیقات مدیریت ورزشی محدود می‌کند (اسکینز و ادواردز، ۲۰۰۵). مشاهده نیز ابزاری مهم و با ارزشی در تحقیقات ورزشی است که معمولاً نادیده گرفته می‌شود. این درحالی است که با توجه به وجود سوگیری در ابزارهای خود گزارشی مانند پرسش نامه و مصاحبه؛ روش مشاهده می‌تواند جایگزین مناسبی باشد (گریتون و جونز، ۱۳۹۱). علاوه بر این با توجه به جنبه رسانه‌ای بالایی صنعت ورزش و مدیریت ورزشی، نتوگرافی، وب گرافی و وب‌سنجی ابزارها و رویکردهای تحقیقی مناسبی در این زمینه به شمار می‌روند، اما هنوز کاربرد بالایی پیدا نکرده است (د. اندرود، ۲۰۱۱).

تولیدات علمی بر حسب نوع ساختار روش‌شناسی آن‌ها به صورت‌های گوناگونی تقسیم‌بندی و ارائه می‌شوند، مانند: رسانه‌ها، کنفرانس‌ها، کتاب‌ها و نشریات (ISC، ISI و ...). نشریات علمی - پژوهشی (ISC) گسترده‌ترین پایگاه ارائه تولیدات علمی دانش مدیریت ورزشی از سوی دانشمندان و پژوهشگران این حوزه مطالعاتی می‌باشد. موضوعات مختلفی همچون: تحلیل نقل قول، کتاب‌سنجی، علم‌سنجی و بهره‌وری تحقیقات نهادی از جمله زمینه‌های پژوهشی در زمینه نشریات علمی - پژوهشی محسوب می‌شوند. این مطالعات، مشخص‌کننده گرایش‌های پژوهشی مقالات بوده و آغازی بر تحقیقات کاربردی محسوب می‌شود (زکی، ۱۳۸۵). از جمله امتیازات این نوع روش‌های تحقیقی نسبت به سایر روش‌ها، امکان عملی انجام آن و دور نگه داشتن یافته‌های پژوهش از نظرهای شخصی و تعصب‌ها است که احتمالاً در سایر روش‌ها تا حدی دیده می‌شود (قهنویه و همکاران، ۱۳۹۰).

مطالعات داخلی با موضوع کتاب‌سنجی و تحلیل محتوا در حوزه مدیریت ورزشی پیشه‌غنی دارند اما جنبه تحلیل روش‌شناسی نداشته‌اند. در مطالعات داخلی بر روی نشریات علوم ورزشی تحقیقات رضائی صوفی و همکاران (۱۳۹۰)، عیدی و همکاران (۱۳۸۶) و به صورت تخصصی در زمینه

پژوهشگران برای اکثر مطالعات روش ترکیبی را مناسب می‌دانند، چون روش‌های ترکیبی امکان دستیابی به نتیجه‌گیری‌های یکسان با استفاده از نقاط قوت روش‌های مختلف و یکپارچه‌سازی آن‌ها را فراهم می‌کند (د. اندرو و همکاران، ۲۰۱۱).

مرحله بعد از گزینش روش تحقیق، انتخاب جامعه آماری و روش نمونه‌گیری از آن می‌باشد. نمونه آماری انتخاب شده از جامعه در صورتی که روایی مناسبی داشته باشد قابل تعمیم به جامعه است، بنابراین انتخاب روش نمونه‌گیری نقش مهمی در روایی کلی پژوهش و تعمیم آن به جامعه و یا فرضیه‌آزمایی و نظریه‌پردازی دارد (گریتون و جونز، ۱۳۹۱). روش‌های نمونه‌گیری در حالت کلی به دو نوع تصادفی و غیرتصادفی تقسیم‌بندی می‌شوند. در روش‌های تصادفی هر کدام از اعضای جامعه شانس مساوی جهت انتخاب شدن دارند و شامل روش‌های: تصادفی ساده، طبقه‌ای، خوشه‌ای، سیستماتیک و یا ترکیبی است. در نمونه‌گیری غیرتصادفی احتمال انتخاب شدن برای همه اعضای جامعه برابر نیست و شامل روش‌های: دسترس، هدفمند، مورد شاخص، سرآمد، سهمیه‌ای، ناهمگن، گلوله برفی و... می‌باشد. معمولاً نتایج این نوع نمونه‌گیری قابل تعمیم به جامعه نیست اما با این وجود کاربرد فراوانی در مطالعات دانشگاهی دارد (فراهانی، ۱۳۸۸).

در تحقیق مرحله بعد از گزینش جامعه آماری و روش نمونه‌گیری، انتخاب ابزار پژوهش مناسب می‌باشد. انواع ابزارهای پژوهش برای تحقیقات مدیریت ورزشی شامل: اسناد، اینترنت، پرسش نامه، مصاحبه، آزمون، چک لیست، مدل، تحلیل محتوا، فیش‌برداری، قوم‌نگاری، سیاهه، مشاهده و... می‌باشد (د. اندرو، ۲۰۱۱). پرسش نامه و مصاحبه پرکاربردترین ابزارها در تحقیقات مدیریت ورزشی هستند که پرسش نامه بیشتر از مصاحبه کاربرد دارد. چون نیاز به زمان زیاد و تجزیه و تحلیل مشکل، هزینه‌ها و محدودیت‌های عملی مصاحبه، کاربرد گسترده

بوده است. اسلیک (۱۹۹۶) نیز در بررسی نشریات مدیریت ورزشی از تحقیقات غیر کمی مانند تحقیقات گذشته نگر، حال نگر و آینده نگر و تحقیقات بیوگرافیکی حمایت کرد و گسترش استفاده از داده‌های ثانویه مخصوصاً در تحقیقات اقتصادی و مالی ورزش را لازم دانست (د. اندرود و همکاران، ۲۰۱۱). یافته‌های بالدوک و همکاران^۵ (۲۰۰۴) در بررسی مجلات مدیریت ورزشی، نشان داد که ۹/۲ درصد مطالعات به صورت میدانی، ۲۸/۱ درصد به صورت نیمه تجربی و ۸/۶ درصد شامل روش‌های مختلفی مانند؛ شبیه‌سازی، آزمایشگاهی و ... می‌باشد. علاوه بر این موندلو (۲۰۰۳) در بررسی محتویات مجله اقتصاد ورزش از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۲ نشان داد که اکثر مقالات بررسی کمی بودند (۹۴/۱ درصد). پارکهاوس (۱۹۹۵) با بررسی محتوای معتبرترین و علمی‌ترین مجله مدیریت ورزشی^۶ نشان داده شد که مقالات آن، ۳۵ درصد تحلیلی، ۲۵ درصد تئوریک، ۴۵ درصد توصیفی و ... بوده است. آلفسون (۲۰۰۴) نیز برای هدایت تحقیق در مدیریت ورزشی بر به کارگیری بیشتر متدلوژی‌های کیفی نسبت به طرح‌های تحقیقی کمی و سنتی تاکید می‌کند. او همچنین نشان داد که حتی در استفاده از ابزارهای پژوهش تناسب درستی وجود ندارد. چالیپ^۷ (۱۹۹۷) با بررسی ارتباط تغییرات اجتماعی در ورزش و تحقیق عملی بیان می‌کند چون ورزش جنبه‌های مختلفی دارد، بنابراین محققان مدیریت ورزشی نیز باید در پیش فرض‌ها و روش‌های تحقیق خود تجدید نظر و بازبینی و از هر دو روش کمی و کیفی استفاده کنند.

بر اساس مرور مطالعات داخلی، با وجود اینکه نشریات مدیریت ورزشی داخلی بارها تحلیل محتوا شده‌اند، اما تاکنون مؤلفه‌های روش‌شناسی آن‌ها، مورد بررسی قرار نگرفته‌اند. این در حالی است که روش‌شناسی مهم‌ترین

مدیریت ورزشی تحقیقات قاسمی و همکاران (۱۳۸۹) و عسکری و همکاران (۱۳۹۰) مؤلفه‌های روش‌شناسی را مورد بررسی قرار نداده‌اند. تنها شریفی و همکاران (۱۳۹۱) در تحلیل توصیفی مقاله‌های نشریات علمی پژوهشی تربیت بدنی و علوم ورزشی طی سال‌های ۱۳۸۴-۱۳۸۸، نشان دادند که روش توصیفی و نیمه تجربی بیشترین روش تحقیق بودند. بنابراین مطالعات داخلی عمدتاً بر روی سایر جنبه‌ها مانند، سهم نشریات و دانشگاه‌ها در تولید مقالات، وضعیت همکاری نویسندگان و مؤلفه‌های کلی در دسته‌بندی مقالات متمرکز بوده است.

در مطالعات خارج از کشور بسیاری از متغیرهای روش‌شناسی مجلات مدیریت ورزشی مورد بررسی قرار گرفته است. کاستا^۱ (۲۰۰۵) در مطالعه دلفی وضعیت پژوهش در مدیریت ورزشی، عنوان کرد که در حال حاضر روش‌های تحقیق کمی و کیفی هر دو به طور متداول در مطالعات مدیریت ورزشی استفاده شده‌اند اما نقش تحقیقات کیفی در مقابل کمی کم‌تر است. او همچنین به وجود یک حس منفی در محققان مدیریت ورزشی نسبت به تحقیقات کیفی پی برد. ریوند و جانسون^۲ (۲۰۱۰) در بررسی تعدادی از نشریات مدیریت ورزشی نشان دادند که تعداد کمی از مقالات دارای رویکرد ترکیبی از روش‌های تحقیق می‌باشند. کوارتمن و همکاران^۳ (۲۰۰۶) در بررسی ۲۹۹ مقاله از مجله مدیریت ورزشی از سال ۱۹۸۷ تا ۲۰۰۴، عنوان کردند مقالات بسیار کمی ترکیبی از روش‌های تحقیق را به کار برده‌اند و تحقیقات کمی و توصیفی و عملی بیشترین کاربرد را داشته‌اند. پاتون^۴ (۱۹۸۷) در بررسی پیشرفت‌های پژوهش در مدیریت ورزشی عنوان کرد که اکثر تحقیقات توصیفی، کمی و پرسش‌نامه‌ای

1. Costa, C
2. Rudd, Andy, & Johnson, R Burke
3. Quarterman, J., Jackson, E., Kim, K.,
4. Paton, G

5. Balduck, A.-L., Parmentier, A., & Buelens, M
6. Journal of Sport Management
7. Chalip, A.

ورزشی در کشور است. پیتز و کوارتمن (۲۰۰۸) عنوان کردند که تنها در صورتی که تحقیقات به صورت صحیح صورت بگیرند دانش موجود در مدیریت ورزشی بسط پیدا خواهد کرد. در این راستا و با توجه به اینکه چالش‌هایی مانند؛ مصرف بیش از اندازه دانش خارج به جای تولید آن در داخل و عدم کاربردی بودن مقدار دانش تولیدی داخل (دستوم و همکاران، ۱۳۹۲) بیش از هر چیز ناشی از روش شناسی مطالعاتی تولیدات داخلی می‌باشد، بنابراین آگاهی از وضعیت روش‌شناسی دانش تولیدی داخل برای تعدیل و کاهش چنین چالش‌هایی لازم است و ایجاب می‌کند مطالعاتی تخصصی جهت سنجش جنبه‌های روش‌شناسی مقالات مجلات علمی صورت بگیرد. در همین راستا تحقیقات کتاب‌سنجی و علم‌سنجی با هدف استفاده از شاخص‌های پژوهشی و تحلیل اسناد علمی صورت می‌گیرد و برای ارزیابی اهمیت یک حوزه علمی، بازبینی تولیدات علمی و بررسی روند رشد و توزیع آن‌ها ضروری بوده و می‌تواند آغازی بر مطالعات و تحقیقات کاربردی باشد.

بر این اساس، از آنجا که در مطالعات قبلی بررسی جامع و کاربردی به صورت توزیع و تحلیل مناسب متغیرهای روش‌شناسی بر روی تولیدات علمی (ISC) صورت نگرفته است و لزوم انجام چنین مطالعاتی برای کارآمد کردن دانش مدیریت ورزشی تولیدی داخل کشور به وضوح ضرورت دارد و همچنین نتایج آن جهت بهبود ارائه و معرفی هر چه بهتر این دانش تولید شده در نمایه‌گذاری‌های بین‌المللی اهمیت دارد؛ در این پژوهش محقق درصدد آن است تا با تحلیل محتوای متغیرها و مؤلفه‌های روش‌شناسی مطالعاتی نشریات علمی - پژوهشی (ISC) داخلی که دارای تولیدات مدیریت ورزشی هستند ارزیابی جامع و کاملی از وضعیت روش‌شناسی این تولیدات به دست دهد و براساس مقایسه با مطالعات خارجی، تناسب آن با دانش روز در سطح بین‌المللی را از منظر روش‌شناسی علمی بررسی و مشخص سازد.

بخش تحقیق است و در ارزیابی تولیدات علمی تأکید اصلی بر روی آن است. در مطالعات خارج از کشور نیز به صورت کیفی و کمی محتوای نشریات و مؤلفه‌های مختلف روش‌شناسی مقالات مورد بررسی قرار گرفته است، اما در توزیع دوبعدی و به صورت تفکیک کامل مؤلفه‌ها تاکنون انجام نشده است. علاوه بر این در مطالعات قبلی برای بررسی سنجش مؤلفه‌های روش‌شناسی مقالات، روند زمانی و جهت‌گیری نشریات مدنظر قرار نگرفته است و تفکیک‌های و دسته‌بندی‌های صورت گرفته کلی و به صورت توزیع فراوانی ساده بوده است. این در حالی است که یافته‌های کتاب‌سنجی و علم‌سنجی زمانی کاربردی و مفید خواهد بود که براساس متغیرهای دیگر (روند زمانی، سهم نشریات، حوزه‌های مطالعاتی و ...) توزیع شود. بنابراین با توجه به نوپا بودن بسیاری از حوزه‌های مطالعاتی در مدیریت ورزشی کشور و لزوم وجود همگامی تنگاتنگ با دانش روز در سطح بین‌المللی؛ سنجش مؤلفه‌های روش‌شناسی تولیدات نشریات مدیریت ورزشی کشور به صورت مطالعه‌ای جامع، برای آگاهی از روندها و جهت‌گیری‌های دانش تولید شده در داخل کشور به وضوح ضرورت دارد. همچنین باید گفت صاحب‌نظران حوزه مطالعاتی مدیریت ورزشی کشور تنها براساس چنین مطالعاتی می‌توانند قضاوتی درست و واقعی در مورد تولیدات دانش مدیریت ورزشی کشور داشته باشند. ضمناً از آنجا که یکی از نقدهای اساسی کاربردی نبودن بسیاری از کتاب‌های راهنمای پژوهش (روش تحقیق، ...) در حوزه مدیریت ورزشی کشور، عدم تطابق آنها با جهت‌گیری‌های پژوهشی داخلی است و مشخصاً دلیل اصلی آن عدم وجود مطالعات سنجش ابعاد روش‌شناسی تولیدات علمی می‌باشد؛ بنابراین در جهت تقویت مبانی این کتاب‌ها ضرورت انجام چنین مطالعات را نشان می‌دهد.

ضرورت انجام چنین مطالعاتی در راستای آگاهی از صحیح بودن روند نهادینه شدن تولید دانش مدیریت

روش شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نوع مطالعات سنجش کمی و به روش کتاب‌سنجی و تحلیل محتوا می‌باشد. جامعه آماری شامل کلیه مقالات با موضوع مدیریت ورزشی در نشریات علمی پژوهشی علوم ورزشی کشور بود (۸۴۵ مقاله در ۱۰ نشریه). نمونه آماری برابر با جامعه آماری در نظر گرفته شد (۹)

نشریه؛ به جز نشریه جهش دانشگاه آزاد واحد مرکز که فاقد وب‌سایت و نمایه‌گذاری می‌باشد). تفکیک موضوعی مقالات مدیریت با سایر گرایش‌ها بر اساس زمینه موضوعی مرتبط با مبانی دانش مدیریت ورزشی صورت گرفته است و در موارد دارای ابهام از متخصصان مساعدت گرفته شده است.

جدول ۱. وضعیت روند زمانی و توزیع نشریات مقالات مدیریت ورزشی (جامعه آماری پژوهش)

روند و توزیع زمانی														
سال	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	کل
مقاله	۱۷	۱۹	۳۸	۲۲	۳۹	۴۶	۴۴	۵۷	۵۲	۱۲۵	۹۲	۱۴۶	۱۴۸	۸۴۵
شماره	۷	۶	۱۱	۷	۱۱	۱۴	۱۴	۱۴	۱۵	۱۸	۱۷	۲۱	۲۰	۱۴۶

توزیع تولیدات نشریات					
نشریه	پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی (تفکیک و ادامه علوم حرکتی و ورزش)	مطالعات مدیریت ورزشی (تفکیک و ادامه پژوهش در علوم ورزشی)	مدیریت ورزشی (تفکیک و ادامه حرکت)	المپیک	علوم ورزش
مقاله	۷۷	۲۲۴	۲۹۲	۱۲۵	۱۶
شماره	۱۹	۳۷	۵۱	۴۵	۵

نشریه	پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی (تفکیک از مدیریت ورزشی و علوم حرکتی)	پژوهش‌های فیزیولوژی و مدیریت ورزشی (جهاد دانشگاهی)	پژوهشنامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی	پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی	کل
مقاله	۳۲	۱۹	۴۳	۱۷	۸۴۵
شماره	۴	۴	۷	۳	۱۴۶

چک لیست استفاده شده بر اساس ساختار تحقیق و دانش مدیریت ورزشی و از طریق جمع‌بندی مطالعات قبلی و کتاب‌های روش تحقیق و راهنمای پژوهش در مدیریت ورزشی تهیه و تنظیم شده است. روایی آن نیز توسط چند تن از استادان مدیریت ورزشی و متخصص در زمینه مطالعات سنجش کمی در مدیریت ورزشی سنجیده شد. جهت افزایش روایی اطلاعات حاصل از چک‌لیست از روش کدگذاری (از نظر ساختار مشابه با مطالعات پودساکوف، ۱۹۹۰؛ اسکاندورا و ویلیامز، ۲۰۰۰ و انه لیک و همکاران، ۲۰۰۴) استفاده شد. از آنجا که اکثر روش‌های تحقیق، نمونه‌گیری و ابزار پژوهش بکار گرفته‌ترکیبی از موارد مختلف بود و همچنین کتاب‌های روش تحقیق و راهنمای پژوهش نیز روش‌های مختلف و متفاوتی در

دسته‌بندی انواع موارد روش‌شناسی داشتند، و همچنین با توجه به این که تقسیم‌بندی ترکیبی عملاً ممکن نبود؛ متغیرهای محتوای روش‌شناسی مقالات براساس تکرار متغیرها و مؤلفه‌ها توزیع شد تا تحلیل صورت گرفته همه رویکردها را پوشش دهد و اطلاعات کاربردی‌تر به دست دهد. به عبارت دیگر در تقسیم‌بندی انواع مختلف روش تحقیق، نمونه‌گیری و ابزار پژوهش با فرض این که تمامی مقالات از فیلتر داوری عبور کرده‌اند و تأیید شده هستند خود موارد آورده شده در نظر گرفته شد تا اطلاعات استخراج شده؛ توافق کلی متخصصان مدیریت ورزشی را به همراه داشته باشد. علاوه بر این، در متغیرهای مورد بررسی تأکید بیشتری بر وضعیت استفاده از روش‌های تحقیق و نحوه دسته‌بندی روش‌های تحقیق مد نظر نبوده

روش‌های تحقیق به کار گرفته شده در مقالات مدیریت ورزشی چاپ شده در نشریات علمی پژوهشی علوم ورزشی کشور را نشان می‌دهد. روش‌های تحقیق تحلیلی، پیمایشی، همبستگی، کاربردی و میدانی بیشترین کاربرد را با روند زمانی صعودی داشته‌اند. روش‌های تحقیق آورده شده در گزینه سایر* نیز کمترین کاربرد را داشته‌اند. در این میان روش‌های تحقیقی تاریخی، نیمه تجربی و تحلیل محتوا کاربرد اندکی به خصوص در سال‌های آغازین داشته‌اند. روش‌های علی، مقایسه‌ای و زمینه‌یابی در دوره قبل از سال ۸۸ (تخصصی چشمگیر در تعداد مقالات) بوده‌اند.

بلکه شده است که این موضوع از قوت‌های پژوهش حاضر می‌باشد. همچنین به دلیل اینکه بسیاری از دسته‌بندی‌های روش‌های پژوهش در کتاب‌های روش تحقیق و راهنمای پژوهش را نمی‌توان به درستی تشخیص داد براساس اعلام نویسندگان مقالات و فرض تأیید داوران داده‌ها، استخراج دسته بندی و توزیع شد.

یافته‌های پژوهش

یافته‌های پژوهش شامل سه بخش کلی بود؛ روند زمانی و توزیع در تولیدات نشریات برای ۱- روش‌های تحقیق استفاده شده، ۲- روش‌های نمونه‌گیری بکار گرفته شده، ۳- ابزارهای پژوهش. جدول (۲) روند زمانی توزیع انواع

جدول ۲. روند زمانی روش‌های تحقیق استفاده شده در مطالعات مدیریت ورزشی

روش تحقیق	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	کل	درصد
تحلیلی	۲	۱	۲	۵	۴	۵	۷	۴	۵	۶	۱۴	۱۲	۲۳	۸۰	۷/۵۷
پیمایشی	۲	۲	۹	۶	۴	۵	۱۰	۱۳	۸	۲۵	۳۱	۳۸	۳۲	۱۸۵	۱۷/۵۰
همبستگی، علی	۲	۲	۴	۴	۸	۷	۱۰	۱۷	۸	۳۰	۴۴	۴۸	۴۹	۲۲۹	۲۱/۶۶
مطالعه موردی	۱	-	-	۱	-	۱	۲	-	۱	۲	۶	۹	۵	۲۸	۲/۶۵
مقطعی	-	-	-	-	-	۱	۲	۱	۱	۲	۱	۳	۳	۱۴	۱/۳۲
مقایسه‌ای	۲	۲	۳	۴	۱	۲	۸	۷	۴	۱۰	۱۰	۷	۸	۶۸	۶/۴۳
کاربردی	۲	۱	۱	۲	۲	۲	۲	۲	۴	۸	۱۷	۱۹	۲۸	۹۰	۸/۵۱
بر اساس مدل	-	-	۱	۲	۱	۱	-	-	۱	۱	۲	۵	۴	۱۶	۱/۵۱
کتابخانه‌ای	۲	-	۱	۲	۳	۱	۱	۱	۲	۱	۲	۲	۲	۲۱	۱/۹۹
تحلیل محتوا	-	۱	-	-	۱	-	۱	۱	۲	۲	۱	۵	۳	۱۷	۱/۶۱
دلفی	-	۱	-	-	۱	-	۱	۱	۱	۴	۲	۳	۴	۱۷	۱/۶۱
تاریخی	-	-	-	-	۱	-	۱	-	۱	۱	۲	۲	۲	۸	۰/۷۶
زمینه‌یابی	۱	-	۱	۱	۲	۱	۲	۶	۲	۱	۴	۵	۷	۳۳	۳/۱۲
میدانی	۶	۷	۵	۹	۱۰	۱۱	۱۰	۱۲	۱۱	۲۲	۳۱	۲۴	۳۲	۱۹۱	۱۸/۰۷
نیمه تجربی	-	-	۱	۲	-	۱	-	۱	۱	۲	۱	۱	۱	۱۱	۱/۰۴
سایر	۱	۲	۱	۱	۳	۲	۱	۲	۱	۳	۷	۶	۷	۳۶	۳/۴۱
مجموع	۲۱	۱۹	۲۹	۳۷	۴۳	۴۰	۶۸	۶۹	۵۲	۱۲۱	۹۲	۱۴۶	۱۴۸	۱۰۵۷	۱۰۰

* چون رویکرد توصیفی در ۵۴۶ مقاله به صورت غالب با مکمل روش‌های دیگر آورده شده بود به همین دلیل در توزیع آورده نشده است. گزینه سایر در جدول (۴ و ۵) شامل موارد راهبردی (۱)، حال نگر (۲)، اکتشافی (۲)، برآوردی (۱)، نورم‌گیری (۱)، ارزیابی (۲)، پیش‌بینی (۱)، آینده‌نگر (۱)، آزمون (۱)، تأییدی (۱)، برآوردی (۱)، آزمون (۱)، تبینی (۱)، کیفی (۲)، تشریحی (۱)، تطبیقی (۱)، اکتشافی (۲)، توسعه‌ای (۹)، پس‌رویدادی (۹) می‌باشد.

نشریه ارسال شده‌اند. تحقیقات پیمایشی، همبستگی و میدانی در اکثر نشریات متناسب با حجم تولید پذیرش فراوانی داشته‌اند. بعضی روش‌های تحقیقی مانند دلفی، تحلیل محتوا و... معمولاً در برخی از نشریات با سابقه چاپ شده‌اند.

در جدول (۳) توزیع انواع روش‌های تحقیق در تولیدات نشریات مدیریت ورزشی آورده شده است. بر اساس نتایج جدول شماره ۲ مقالات با روش تحلیل محتوا، تاریخی و تجربی توسط نویسندگان منحصراً برای چند

جدول ۳. جهت‌گیری نشریات بر اساس روش‌های تحقیق مورد استفاده

روش تحقیق	المپیک	مطالعات مدیریت	حرکت	علوم حرکتی	مدیریت و علوم حرکتی	مدیریت و فیزیولوژی	مدیریت و رفتار	کاربرد مدیریت	علوم ورزش	مجموع
تحلیلی	۱۵	۲۳	۲۴	۹	۱	۲	۴	۱	۱	۸۰
پیمایشی	۲۴	۵۳	۶۶	۷	۱۰	۸	۱۱	۴	۲	۱۸۵
همبستگی، علی	۲۸	۶۸	۷۵	۱۸	۱۳	۱۰	۱۱	۲	۴	۲۲۹
مطالعه موردی	۳	۷	۷	۱	۷	۱	۱	-	۲	۲۸
مقطعی	۲	۶	۱	۱	۱	۲	-	-	۱	۱۴
مقایسه‌ای	۱۳	۲۳	۲۰	۲	۲	-	۶	-	۲	۶۸
کاربردی	۷	۳۳	۳۲	۶	۴	۴	۲	-	۲	۹۰
مدل‌سازی	۱	۶	۴	۱	۱	-	۲	-	۱	۱۶
کتابخانه‌ای	۸	۴	۶	۱	۱	-	-	-	۱	۲۱
تحلیل محتوا	۲	۲	۱۰	-	-	-	۲	-	۱	۱۷
دلفی	۱	۵	۷	۲	-	۱	-	۱	-	۱۷
تاریخی	۱	۱	۵	۱	-	-	-	-	-	۸
زمینه‌یابی	۴	۸	۱۷	۱	-	۱	۲	-	-	۳۳
میدانی	۲۹	۴۷	۵۴	۳۳	۸	۶	۸	۲	۴	۱۹۱
نیمه تجربی	۵	۲	۴	۱	-	-	-	-	-	۱۱
سایر	۲	۷	۹	۵	۳	۲	۳	۲	۳	۳۶
مجموع	۱۴۵	۲۹۶	۳۴۱	۸۹	۵۱	۴۳	۵۲	۱۶	۲۴	۱۰۵۷

* اکثر مطالعات دارای ترکیبی از این موارد بودند

در مطالعات مدیریت ورزشی ایران بررسی شده است. فراوانی درصد قسمت سایر نشان از عدم همخوانی روندهای جدید در مطالعات داخلی (برخلاف روندهای گذشته) با مطالعات خارجی دارد.

بر اساس مطالعات و نظرات متخصصان حوزه مدیریت ورزشی، جدیدترین و اصلی‌ترین ساختار روش تحقیق در مدیریت ورزشی به صورت مؤلفه‌های جدول (۴) ارائه شده است. درصد و سهم نسبی هر یک از این مؤلفه‌ها

جدول ۴. وضعیت جدیدترین رویکردهای غالب در مطالعات مدیریت ورزشی (د. اندرو و همکاران، ۲۰۱۱) در تولیدات داخلی

سؤال اصلی تحقیق	نوع داده‌ها	تکنیک انواع روش تحقیق متناسب	درصد (کلی و تقریبی)
سؤال تحقیق: کتی یا کیفی؟	داده‌های عددی	روابط علی معلولی / اثر یک متغیر مستقل مداخله‌ای / تحقیق تجربی و نیمه تجربی	۱۴
		روابط علی - معلولی / تحقیق علی - مقایسه‌ای	۳
		تحقیق همبستگی / تحقیق ارتباطی / پیش بینی	۹
		تحقیق توصیفی	۵۲
		سایر	۲۲
	داده‌های وصفی	تحقیقات تاریخی / تحقیقات حقوقی	۱
		تحقیقات مشاهده‌ای / مطالعات موردی	۳
		پیمایشی / مصاحبه / گروه‌های متمرکز	۲۸
		سایر	۶۸

نمی‌شود. روش‌های تمام شمار یا همان "برابر با حجم" (۲۳۴) و تصادفی ساده (۲۱۲) بیشترین کاربرد را داشته‌اند (حدود ۶۰ درصد). در مقابل موارد گزینه سایر* که بیشتر روش‌های غیر تصادفی بودند کمترین کاربرد را دارا بودند. در مجموع روش‌های تصادفی ۵۷/۲۹ درصد (۴۳۲)، روش‌های غیر تصادفی ۱۳/۷۹ درصد (۱۰۴) و ۰/۸ درصد (۶) روش‌های ترکیبی روش انتخاب نمونه بودند. سایر مطالعات به صورت برابری حجم نمونه با جامعه بوده است.

توزیع روش‌های نمونه‌گیری به صورت روند زمانی از شروع تولیدات علمی پژوهشی علوم ورزشی نشان می‌دهد که تقریباً در همه دوره‌ها از روش‌های نمونه‌گیری استفاده شده است. در سال‌های آغازین حتی متناسب با حجم تولیدات در سال، باز هم بسیاری از روش‌ها کاربرد قابل توجهی نداشته‌اند. استفاده از روش‌های نمونه‌گیری به صورت روند زمانی معمولاً افزایش صعودی یکنواختی داشته است، با این وجود در سال ۱۳۸۸ با وجود جهش در تولیدات، افزایش قابل توجهی برای اکثر روش‌ها مشاهده

جدول ۵. روند زمانی استفاده از روش‌های نمونه‌گیری

روش نمونه‌گیری	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	مجموع	درصد
تصادفی ساده	۳	۹	۱۲	۱۵	۱۱	۸	۹	۱۱	۱۲	۲۳	۲۵	۳۰	۳۱	۲۱۲	۲۸/۱۲
غیر تصادفی	۱	۱	۱	-	۱	-	۱	۳	۲	۴	۱	۶	۹	۳۰	۳/۹۸
سیستماتیک	۱	۱	۲	۱	۱	۲	۱	۲	۱	۲	۴	۶	۴	۲۸	۳/۷۱
در دسترس، هدفمند	-	۱	۱	۲	۱	۱	۱	۲	۲	۷	۱۰	۱۶	۱۴	۵۸	۷/۶۹
متناسب با حجم	-	-	-	۱	۲	۱	۱	۱	۲	۷	۶	۹	۱۱	۴۱	۵/۴۴
طبقه‌ای	-	۳	۱	۱	۳	۱	۱	۶	۷	۷	۱۲	۱۷	۱۲	۷۱	۹/۴۲
تمام شمار	۳	۴	۹	۸	۷	۹	۸	۱۷	۱۵	۳۱	۳۹	۴۵	۳۹	۲۳۴	۳۱/۰۳
خوشه‌ای	۲	۳	۱	۳	۱	۴	۶	۵	۷	۱۱	۹	۱۲	۱۶	۸۰	۱۰/۶۱
ترکیبی - سایر	-	-	۱	۱	۲	۱	-	۱	۲	۳	۴	۲	۵	۲۲	۲/۹۲
مجموع	۱۰	۲۲	۲۸	۳۳	۲۹	۲۷	۲۸	۴۸	۵۰	۹۵	۱۱۰	۱۴۳	۱۴۱	۷۵۴	۱۰۰

* بعضی پژوهش‌های دارای چند نوع آزمودنی، برای هر جامعه روش نمونه‌گیری متفاوتی بکار برده بودند. و بعضی مقالات دارای محتوای بدون استفاده از روش نمونه‌گیری بودند. گزینه سایر شامل موارد زیر است: مرحله‌ای (۱)، نظری (۱)، لایه‌ای (۱)، برفی (۱)، سهمیه‌ای (۴)، داوطلبانه (۵)، انتخابی (۳).

جدول (۵) وضعیت استفاده از روش های نمونه گیری در توزیع تولیدات نشریات را نشان می دهد. بر اساس توزیع تقریباً از تمام روش ها نمونه گیری و تولیدات نشریات استفاده شده است. روش های غیر تصادفی اغلب در نشریات پر تولید (باسابقه) کاربرد داشته است.

جدول ۶. توزیع روش های نمونه گیری در تولیدات نشریات

روش نمونه گیری	المپیک	مطالعات مدیریت	حرکت	علوم حرکتی	مدیریت و علوم حرکتی	مدیریت و فیزیولوژی	مدیریت و رفتار	کاربردی مدیریت	علوم ورزش	مجموع
تصادفی ساده	۳۰	۶۱	۷۶	۱۸	۶	۳	۹	۵	۴	۲۱۲
غیر تصادفی	۶	۸	۹	۳	۱	-	۱	۱	۱	۳۰
سیستماتیک	۵	۵	۱۰	۲	۱	۱	۲	۱	۱	۲۸
در دسترس، هدفمند	۱۱	۱۰	۱۸	۵	۳	۵	۴	۱	۱	۵۸
متناسب با حجم	۶	۶	۱۱	۶	۷	۱	۱	۱	۲	۴۱
طبقه ای	۹	۱۶	۲۱	۸	۴	۴	۵	۲	۲	۷۱
تمام شمار	۲۸	۷۶	۹۱	۲۱	۲	۷	۵	۲	۲	۲۳۴
خوشه ای	۱۶	۲۱	۲۶	۴	۴	۳	۳	۱	۲	۸۰
ترکیبی - سایر	۳	۵	۴	۳	۲	۱	۲	۱	۱	۲۲
مجموع	۱۲۵	۲۲۴	۲۹۲	۷۷	۳۲	۱۹	۲۹	۱۷	۱۶	۷۵۴

روش هدفمند (۴/۷۷ درصد) بیشترین روش غیر تصادفی و روش تصادفی ساده (۲۸/۱۲ درصد) بیشترین روش تصادفی بوده اند. بسیاری از روش های غیر تصادفی کاربرد بسیار اندکی داشته اند.

در جدول (۶) روش های نمونه گیری استفاده شده برای زمینه های مطالعاتی بالا بررسی شده است. ۳۱/۰۳ درصد مقالات از روش سرشماری استفاده کرده اند. روش های تصادفی و غیر تصادفی به ترتیب ۷۱/۳۵ و ۱۴/۰۶ درصد از حجم روش های انتخاب نمونه از جامعه را تشکیل داده اند.

جدول ۷. مقایسه میزان استفاده از روش های نمونه گیری

نوع نمونه گیری	روش نمونه گیری	تعداد	درصد در دسته	درصد در کل
غیر تصادفی	سه میه ای	۴	۳/۷۷	۰/۵۳
	مرحله ای	۱	۰/۹۴	۰/۱۳
	نظری	۱	۰/۹۴	۰/۱۳
	داوطلبانه	۵	۴/۷۲	۰/۶۶
	انتخابی	۳	۲/۸۳	۰/۴۰
	غیر تصادفی	۳۰	۲۸/۳۰	۳/۹۸
	در دسترس	۲۴	۲۲/۶۴	۳/۱۳
	هدفمند	۳۶	۳۳/۹۶	۴/۷۷

ادامه جدول ۷. مقایسه میزان استفاده از روش‌های نمونه‌گیری

نوع نمونه‌گیری	روش نمونه‌گیری	تعداد	درصد در دسته	درصد در کل
غیر تصادفی	لایه‌ای	۱	۰/۹۴	۰/۱۳
	برفی	۱	۰/۹۴	۰/۱۳
	مجموع	۱۰۶	۱۰۰	۱۴/۰۶
غیر تصادفی	تصادفی ساده	۲۱۲	۳۹/۴۰	۲۸/۱۲
	طبقه‌ای	۷۱	۱۳/۲۰	۹/۴۲
	سیستماتیک	۲۸	۵/۲۰	۳/۷۱
	خوشه‌ای	۸۰	۱۴/۸۷	۱۰/۶۱
	متناسب با حجم	۴۱	۷/۶۲	۵/۴۴
	مجموع	۵۳۸	۱۰۰	۷۱/۳۵
برابر با جامعه	تمام شمار	۲۳۴	-	۳۱/۰۳
مجموع		۷۵۴	درصد	۱۰۰

استفاده را دارا بوده است. موارد آورده در گزینه سایر (*) نیز کمترین کاربرد را دارا بوده‌اند. روند زمانی نشان می‌دهد که از انواع ابزارهای پژوهش تا قبل از سال ۱۳۸۸ استفاده نشده‌اند یا کاربرد اندکی داشته‌اند.

وضعیت کاربرد انواع ابزارهای پژوهش در توزیع جدول‌ها (۶) و (۷) آورده شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود ابزار به‌کار برده شده در ۷۸/۳۴ درصد (۶۶۲) پژوهش‌های مدیریت ورزشی کشور پرسش‌نامه بوده است. پس از پرسش‌نامه تحلیل محتوا و اسناد بیشترین

جدول ۸. روند زمانی استفاده از ابزارهای پژوهش در مقالات مدیریت ورزشی

ابزار پژوهش	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	مجموع	درصد
اسناد	۳	۲	۳	۲	۲	۴	۴	۵	۴	۱	۴	۱۲	۱۵	۶۵	۷/۴۷
اینترنت	-	-	-	۱	۱	۱	۲	۱	۱	۳	۵	۴	۴	۲۵	۲/۸۷
مدل	-	-	۱	-	۱	-	-	۱	۱	۴	۷	۵	۶	۲۶	۲/۹۹
پرسش‌نامه	۱۰	۱۳	۲۶	۱۲	۲۸	۳۱	۳۶	۴۷	۳۳	۹۲	۶۸	۱۱۹	۱۱۶	۶۶۲	۷۶/۰۹
مصاحبه	۱	-	۲	۲	۲	۳	۲	۱	۱	۳	۴	۷	۷	۳۶	۴/۱۴
چک لیست	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۲	۱	۲	۲	۲	۳	۴	۲۲	۲/۵۳
آزمون	۱	۱	۲	۱	۱	۳	۱	-	-	-	-	۱	۱	۱۹	۲/۱۸
ترکیبی-سایر	۲	۴	۵	۵	۶	۵	۴	۳	۴	۵	۶	۷	۵	۵۱	۵/۸۶
مجموع	۱۷	۲۱	۴۰	۲۵	۴۱	۴۸	۴۶	۶۰	۵۴	۱۲۷	۹۴	۱۴۸	۱۵۰	۸۷۰	۱۰۰

* در گزینه سایر مواردی مانند: تحلیل محتوا (۵)، نوع داده‌های ثانویه (۲)، فیش‌برداری (۳)، سیاهه (۴)، مشاهده (۴). موارد ترکیبی قابل توزیع نبود. بعضی از مطالعات بیش از یک نوع ابزار استفاده کردند.

ابزارهای پژوهش کاربرد بسیار اندکی در تولیدات نشریات کم تولید و کم سابقه داشته‌اند.

توزیع ابزار پژوهش در جدول (۷) نشان می‌دهد حتی با توجه به میزان تولیدات نشریات ابزارهای پژوهش کاربرد تقریباً یکنواختی نداشته‌اند. به جز پرسش نامه، سایر

جدول ۹. وضعیت توزیع استفاده از ابزارهای پژوهش در تولیدات نشریات

نشریه	المپیک	مطالعات مدیریت	حرکت	علوم حرکتی	مدیریت و علوم حرکتی	مدیریت و فیزیولوژی	مدیریت و رفتار	کاربردی مدیریت	علوم ورزش	مجموع
اسناد	۱۱	۱۴	۳۰	۳	۱	۳	۲	۱	-	۶۵
اینترنت	۶	۳	۸	۳	۱	۱	۱	۱	۱	۲۵
مدل	۴	۶	۹	۲	۲	۱	۱	۱	-	۲۶
پرسش نامه	۸۹	۱۹۱	۲۳۲	۷۲	۱۵	۱۵	۲۸	۹	۱۱	۶۶۲
مصاحبه	۶	۱۲	۱۳	۲	۱	۲	-	-	-	۳۶
چک لیست	۳	۴	۸	۱	۱	۱	۱	۲	۱	۲۲
آزمون	۵	۱	۱۰	۲	-	۱	-	-	-	۱۹
سایر - ترکیبی	۶	۷	۱۰	۵	۴	۳	۴	۶	۶	۵۱
مجموع	۱۳۱	۲۲۸	۲۹۷	۷۹	۳۴	۲۱	۴۵	۱۹	۱۸	۸۷۰

بحث و نتیجه گیری

هدف از این پژوهش بررسی روش های تحقیق، روش های نمونه گیری و ابزار پژوهش استفاده شده در مقالات علمی-پژوهشی مدیریت ورزشی کشور بود. یکی از مهم ترین نتایج این پژوهش ارائه متغیرها و روش های سنجش کمی و تحلیل محتوای نشریات مدیریت ورزشی بر اساس ویژگی های روش شناسی است که می تواند راهنمای مفیدی برای مطالعات آتی باشد. مطالعات قبلی در داخل کشور فقط به صورت کلی و یا توزیع ساده فراوانی بدون جامعیت مؤلفه ها و تفکیک کامل آن‌ها بوده است و همچنین روند زمانی و توزیع بر اساس نشریات در نظر گرفته نشده است. نیز این پژوهش تا حد زیادی نقاط قوت و ضعف روش شناسی مطالعات مدیریت ورزشی کشور را به صورت نسبی و سنجش کمی نشان داد. توزیع روش های تحقیق نشان می دهد که بسیاری از روش های تحقیق اصلی مدیریتی و مدیریت ورزشی در

سطح بین المللی در گزینه سایر (جدول ۴) قرار گرفته‌اند. بنابراین، جهت گیری های روش شناسی در مطالعات کشور دارای تناسبی نسبی کمی با مطالعات خارجی هستند و تأثیر مونتاژ تولیدات خارجی مدیریت ورزشی بر تولیدات داخلی بیشتر در سایر ابعاد پژوهشی بوده است. ضمناً تأکید بر روش های تحقیق، در داوری و پذیرش مقالات از سوی نشریات، روند خاصی نداشته است. به نظر می رسد نشریات باید در اهداف خود (اهداف و محورهای نشریه) به جنبه های روش شناسی نیز توجه کنند. دسته بندی مقالات بر اساس ویژگی کمی یا کیفی مطالعات، بیشتر تحقیقات جنبه کمی داشته اند، البته این تفاوت در مطالعات خارجی بسیار کمتر است (موندلو، ۲۰۰۳؛ کاستا، ۲۰۰۵)؛ بنابراین به جای نظریه سازی بیشتر فرضیه آزمایی بوده است. در حالی که تحقیقات مدیریت ورزشی با توجه میان رشته ای و نوپا بودن، باید از مفاهیم و روش هایی استفاده کنند که سبب نظریه پردازی شود (د. اندرود و همکاران، ۲۰۱۱). شایسته

که مطالعات مختلف مدیریت ورزشی به طور جدی وابسته به تحقیقات پیمایشی و میدانی است (داندرو و همکاران، ۲۰۱۱). این نتایج طبیعی به نظر می‌رسد. البته تحقیقات تاریخی، نیمه تجربی و تحلیل محتوا به خصوص در سال‌های آغازین کمتر متداول بودند که احتمالاً دلیل اصلی، وجود برخی خلاءهای پژوهشی برای تکمیل مبانی بومی دانش مدیریت ورزشی در کشور است، به ویژه اینکه تدوین نظریه‌ها و مدل‌های تجربی جدید از تحلیل محتوا نیز حاصل می‌شود (ایزانلو، ۱۳۹۰)، بنابراین به نظر می‌رسد ضعف مبانی مطالعاتی مدیریت ورزشی کشور در زمینه مدل‌های تجربی احتمالاً بیشتر تحت تأثیر کمبود این مطالعات برای اکثر حوزه‌هاست.

روش‌های علی، مقایسه‌ای و زمینه‌یابی در مقالات قبل از سال ۱۳۸۸ (از این سال نشریات مدیریت ورزشی تخصصی و تفکیک شدند) دارای جهش صعودی بودند که تأیید کننده قابلیت بالای این روش‌ها در ترکیب با روش‌های دیگر می‌باشد. روش‌های تحقیق مورد نظر در گزینه سایر کاربرد چندانی نداشته‌اند (جدول ۲) که احتمالاً به دلیل عدم آشنایی مناسب پژوهشگران داخلی با این روش‌هاست. با وجود این که در مطالعات خارجی برای بسیاری از موضوعات و جامعه‌های هدف در صنعت ورزش از این روش‌های تحقیق استفاده می‌شود و همچنین این که ورزش کشور ما هنوز در مرحله توسعه نیافتگی قرار دارد؛ افزایش این مطالعات ضروری به نظر می‌رسد. علاوه بر این، در تحقیقات بالادوک و همکاران (۲۰۰۴)، کوارتمن و همکاران (۲۰۰۶) و پاتون (۱۹۸۷) روش‌های دیگری مانند شبیه‌سازی کامپیوتری، آزمایش‌های خاص و... وجود داشت، در حالی که چنین مطالعاتی در حوزه مدیریت ورزشی داخل کشور انجام نگرفته است. بررسی جدیدترین روش‌های تحقیق در مدیریت ورزشی (جدول ۴) تأیید کننده بخش‌های زیادی از یافته‌ها و نتیجه‌گیری این پژوهش می‌باشد. بالا بودن درصد گزینه سایر در این

است چنین رویکردی در تحقیقات مدیریت ورزشی کشور به ویژه در دوره دکتری و در میان استادان با تجربه توصیه شود. کمبود تحقیقات کیفی در مطالعات مدیریت ورزشی داخلی، نشان می‌دهد که توجه به روش‌های کمی و آماری در جهت‌گیری نشریات بیشتر از مفهوم پردازی و مدل‌سازی‌های بدیع بسیار متداول به نظر می‌رسد. البته یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های مطالعات کیفی، دشواری تبدیل یادداشت‌های مصاحبه، مشاهده، تحلیل متن و محتوا به داده‌های کمی و استفاده از روش‌های آماری متداول و مورد علاقه جامعه علمی است (فونتانا و فری، ۲۰۰۵). ضمناً گرایش اندک محققان داخلی به تحقیقات کیفی مطابق با سلیقه نشریات طبیعی به نظر می‌رسد. علاوه بر این به نظر می‌رسد حس منفی‌ای که کاستا (۲۰۰۵) در پژوهشگران مدیریت ورزشی نسبت به تحقیقات کیفی شناسایی کرد در بین محققان ایرانی مدیریت ورزشی حتی شدیدتر باشد.

روش تحقیق بیشتر مقالات توصیفی بود که با نتایج شریفی و همکاران (۱۳۹۱) و کوارتمن و همکاران (۲۰۰۶) و پاتون (۱۹۸۷) همخوانی دارد و با نتایج بالدوک و همکاران (۲۰۰۴) همخوان نیست. البته روش توصیفی به دلیل ویژگی داده‌های مختلف و متنوع معمولاً در ترکیب با روش‌های دیگر استفاده شده است و احتمالاً این موضوع، اصلی‌ترین دلیل گستردگی تحقیقات توصیفی می‌باشد. بعد از روش توصیفی روش‌های تحقیق تحلیلی، پیمایشی، همبستگی، کاربردی و میدانی بیشترین استفاده را با روند زمانی صعودی داشته‌اند. براین اساس از آنجا که رویکردهای توصیفی و پیمایشی در مطالعات مدیریت ورزشی داخلی غالب هستند، و لازمه کاربردی ساختن تحقیقات توصیفی و پیمایشی سود جستن از نظریه‌ها و گزارش‌های مدیران اجرایی، استدلال استقرایی و یافته‌های سایر رشته‌های علمی و حرفه‌ای وابسته است (رمضانی نژاد، ۱۳۸۸). این یافته‌ها با نتایج تحقیقات کوارتمن و همکاران (۲۰۰۶) و پاتون (۱۹۸۷) همخوانی دارد. از آنجا

جدول نشان از عدم همخوانی روندهای جدید مطالعات داخلی (برخلاف روندهای گذشته) با مطالعات خارجی است. البته این همخوانی پایین با توجه به فاصله بین سطح علمی و فناوری کشور در مقایسه با سطح استاندارد بین المللی تا حد زیادی طبیعی و قابل توجیه به نظر می‌رسد.

توزیع انواع روش های تحقیق در تولیدات نشریات نشان می‌دهد که مقالات با روش تحلیل محتوا، تاریخی و تجربی تنها در چند نشریه چاپ شده‌اند، اما تحقیقات پیمایشی، همبستگی و میدانی بسیاری در اکثر نشریات متناسب با حجم تولید مورد پذیرش قرار گرفته‌اند. این یافته‌ها می‌توانند تبیین‌کننده بعضی جهت‌گیری‌های نشریات و سلیقه‌های تأثیریه آن‌ها باشد. هر چند تحقیقات تاریخی هنوز جایگاه والایی در حوزه مطالعاتی مدیریت ورزشی خارجی پیدا نکرده است (داندرو و همکاران، ۲۰۱۱)، اما در مطالعات مدیریت ورزشی داخلی نیز به مراتب کمتر است. با اینکه سؤالات مبتنی بر رویه تحقیقات تاریخی را می‌توان به مطالعات مدیریت ورزشی سوق می‌دهند (فیش و ویک ۲۰۰۷ به نقل از داندرو و همکاران، ۲۰۱۱)، اما به نظر می‌رسد در فرضیه‌سازی مطالعات داخلی چنین رویکردی چندان مرسوم نیست. بعضی روش‌های تحقیقی مانند دلفی، تحلیل محتوا و ... معمولاً در برخی نشریات با سابقه چاپ شده‌اند که این مساله احتمالاً به دلیل اطمینان نویسندگان از جدید بودن نسبی تولیدات خود می‌باشد. البته مطالعات موردی در مطالعات داخلی نسبتاً مرسوم بوده است. محققان مدیریت ورزشی از مطالعه موردی برای فهم و شناخت عمیق‌تر از مسائل یا پدیده‌های واقعی صنعت ورزش یا بررسی مفاهیم نظری و ایجاد نظریه‌های جدید استفاده می‌کنند (فراهانی، ۱۳۸۸؛ داندرو و همکاران، ۲۰۱۱). برای این اساس و با توجه عدم وجود نظریه پردازی در مطالعات داخلی، به نظر می‌رسد مطالعات موردی در حوزه مدیریت ورزشی کشور بیشتر

جنبه شناخت مسائل ورزش را داشته است. کاربرد نبودن مقالات، نقد مرسوم است که در مورد مطالعات مدیریت ورزشی کشور وجود دارد. البته این موضوع وظیفه سنگینی برای محققان است، ولی میزان کاربرد بودن مطالعات مدیریت ورزشی بستگی به میزان اعلان مسایل و نیازها به محققان و نیز میزان استفاده مدیران و برنامه‌ریزان ورزش کشور از دانش تولید شده دارد که بزرگ‌ترین چالش تحقیقات مدیریت ورزشی کشور است. ریشه چنین چالش‌های بنیادی در روش شناسی مطالعات مدیریت ورزشی کشور احتمالاً در فلسفه پژوهش، نبود جهت‌گیری پژوهشی در محققان، عدم آگاهی از روند‌های پژوهشی موجود و مورد نیاز، معرفت‌شناسی، پارادایم محققان و عدم ارتباط تئوری - عمل نهفته است.

تنوع استفاده از روش‌های تحقیق همراه با جهش در تولیدات نشریات از سال ۱۳۸۸ روند تقریباً صعودی یکنواختی داشته است که احتمالاً دلیل آن استفاده از روش‌های نمونه‌گیری مشابه در مطالعات مدیریت ورزشی باشد. به نظر می‌رسد عدم وجود چنین رویکردی در سال‌های آغازین به دلیل نوپا بودن مطالعات مدیریت ورزشی بوده است. ضمناً نتایج نشان می‌دهد که استفاده از روش‌های نمونه‌گیری تقریباً متناسب با میزان تولید و چاپ مقالات در بین نشریات می‌باشد. بر این اساس به نظر می‌رسد هیات تحریریه نشریات می‌توانند تناسب استفاده از روش‌های نمونه‌گیری با جامعه آماری (هدف) و روش تحقیق را بر مبنای تعمیم‌پذیری یا فرضیه‌آزمایی در نظر بگیرند. روش‌های تمام‌شمار (برابر با حجم) و تصادفی ساده بیشترین استفاده را داشتند. از آنجا که این دو نوع روش نمونه‌گیری تعمیم‌پذیری بالاتری نسبت به دیگر روش‌ها دارند (داندرو و همکاران، ۲۰۱۱)، نشان‌دهنده این مسأله است که پژوهش‌های مدیریت ورزشی کشور به لحاظ تعمیم‌پذیری به جامعه‌های هدف وضعیت مطلوبی دارند که این مساله می‌تواند از

جدید بوده است. همچنین روند استفاده از پرسش نامه، اسناد، اینترنت و مصاحبه روند صعودی بالایی داشته است که بیشتر می‌تواند بیانگر علاقه محققان به دلیل ویژگی‌های آن‌ها به خصوص در ارتباط با موضوعات رسانه‌ای می‌باشد. ابزار مورد استفاده در ۷۸/۳۴ درصد پژوهش‌های مدیریت ورزشی کشور پرسش نامه بود که با جمع‌بندی مطالعات خارجی د. اندرو و همکاران (۲۰۱۱) هم خوانی دارد. به نظر می‌رسد سهولت استفاده، دستیابی به داده‌های زیاد و تناسب بالا با رویکردهای پژوهشی داخلی دلیل اصلی استفاده زیاد از پرسش نامه باشد که البته باید از ابزارهای دیگری مانند مصاحبه، تحلیل اسناد، مشاهده و... استفاده شود. همچنین برخلاف پرسش نامه، سایر ابزارها کاربرد بسیاری اندکی در تولیدات نشریات کم تولید و کم سابقه داشته‌اند. به نظر می‌رسد به مشابه روش‌های تحقیق و نمونه‌گیری دارای کاربرد کم که در بالا بحث شد، جدید و کم کاربرد بودن این ابزارها دلیل مناسبی برای قانع کردن نویسندگان در ارسال به نشریات پرسابقه (معتبرتر) بوده است. با وجود اینکه روش قوم‌نگاری در مطالعات علوم انسانی و مدیریتی حوزه ورزش نسبتاً مرسوم می‌باشد (فراهانی، ۱۳۸۸؛ د. اندرو، ۲۰۱۱)، اما تاکنون در مطالعات داخلی استفاده نشده است. روش مشاهده نیز تنها چهار بار مورد استفاده قرار گرفته است. از آنجا که پرسش نامه و مصاحبه از ابزارهای خود گزارشی و با سوگیری همراه هستند روش مشاهده می‌تواند جایگزین مناسبی برای آن‌ها باشد (گریتون و جونز، ۱۳۹۱). داده‌های ثانویه نیز هنوز کاربرد قابل توجهی در مطالعات داخلی پیدا نکرده‌اند. اسلیک (۱۹۹۶) گسترش استفاده از داده‌های ثانویه مخصوصاً در تحقیقات اقتصادی و مالی ورزش را لازم ارزیابی کرد. با توجه به چالش‌ها و بی‌ثباتی‌های مالی ورزش کشور استفاده این روش در مطالعات اقتصادی حوزه ورزش کشور پیشنهاد می‌شود. با وجود قابلیت روش اینترنتی برای جمع‌آوری داده‌ها در جوامع آماری با

قوت‌های مطالعات مدیریت ورزشی کشور به لحاظ روایی تعمیم‌پذیری باشد. همچنین می‌توان استنباط کرد تعداد زیادی از جامعه‌های آماری مورد استفاده محدود بوده و مطالعات کمتر جنبه فرضیه‌آزمایی داشتند. اکثر روش‌های نمونه‌گیری غیرتصادفی استفاده‌چندانی در مطالعات مدیریت ورزشی کشور نداشته است، در حالی است که این روش‌ها در مطالعات خارجی و به خصوص در صنعت ورزش کاربرد بسیار فراوانی دارند. بنابراین استفاده اندک از این روش‌ها در مطالعات داخلی را باید در گرایش بالا به روش‌های تصادفی و غیره جویا شد. استفاده فراوان از روش‌ها طبقه‌ای و خوشه‌ای نشان می‌دهد که بسیاری از جامعه‌های هدف در مطالعات مدیریت ورزشی کشور به لحاظ حجم، جامعه‌های بزرگی بوده‌اند. از آنجا که استفاده از نمونه‌گیری سیستماتیک معمولاً منوط به در اختیار داشتن لیست کاملی از تمام واحدهای جامعه آماری است و چون اطلاعات جامع و مستندی در بسیاری از زمینه‌های و مباحث مختلف ورزش کشور وجود ندارد؛ بنابراین استفاده کم از این روش تا حد زیادی طبیعی به نظر می‌رسد. از روش‌های نمونه‌گیری غیرتصادفی‌ای که به صورت گسترده در مدیریت ورزشی (اندرو و همکاران، ۲۰۱۱) و مطالعات دانشگاهی ورزش (گریتون و جونز، ۱۳۹۱) استفاده شده‌اند روش‌های نمونه‌گیری هدفمند و دسترس است که نتایج پژوهش با این یافته‌ها هم خوانی دارد. بر اساس محتوای کتاب‌های روش تحقیق به نظر می‌رسد روش‌های نمونه‌گیری در جامعه‌های مختلف و میزان سطح پوشش، دسته‌بندی تقریباً مشخصی داشته باشند.

بر اساس توزیع و روند زمانی، استفاده از بسیاری از انواع ابزارهای پژوهش تا قبل از سال ۱۳۸۸ بدون استفاده یا با استفاده اندک بوده‌اند و حتی در ادامه با افزایش تولیدات نشریات استفاده متناسبی پیدا نکرده‌اند. این مساله احتمالاً ناشی از عدم آشنایی محققان در این دوره‌ها با ابزارهای

روش شناسی براساس جهت گیری نشریات نشان دهنده این است که نویسندگان در دوره های مختلف، مقالات دارای برخی روش های جدید را به نشریات معتبر فرستاده اند. این مساله می تواند تأیید کننده ارجحیت پیرش موضوعات جدید از طرف نشریات قدیمی باشد. به طور کلی، در مقایسه با جمع بندی مطالعات خارج از کشور به خصوص در کتب جدید روش تحقیق، مطالعات داخلی مدیریت ورزشی دارای تناسب پایینی در استفاده از مؤلفه های مختلف روش شناسی می باشند. دلیل وجود چنین چالش های بالقوه ای در روش شناسی مطالعات مدیریت ورزشی کشور، احتمالاً به دلیل جهت گیری های و رویکردها مختلف در بین محققان و نشریات و همچنین عدم همفکری محققان و ناکارآمدی شاخص های ارزیابی در آموزش عالی ایران می باشد.

در یک نتیجه گیری کلی می توان گفت که همگام با دانش خارج و تأثیر مونتاژ و مصرف آن در مطالعات داخلی بیش از آنچه که ابعاد روش شناسی را پوشش دهد دیگر زمینه های پژوهشی مانند موضوع و ... را دگرگون کرده است. ضمناً اکثر تحقیقات مدیریت ورزشی کشور، عمدتاً جنبه توصیفی و سنجشی و کمتر جنبه اکتشافی و پیش بینانه داشته اند و بیشتر این تحقیقات در سازمان ها و نهادهای مشخص و نمونه های از پیش تعیین شده و با استفاده از پرسش نامه های پیمایشی صورت گرفته است. لازم به ذکر است تطابق مطالعات داخلی و خارجی (اروپا و آمریکای شمالی) از لحاظ روش شناسی حاکی از این است که روند کلی و جهت گیری غالب در مطالعات داخلی (تا قبل از سال ۱۳۹۲) مشابه با مطالعات خارجی تا قبل از سال ۲۰۰۲ خارجی است که این مساله در نحوه همخوانی درصد مؤلفه های بررسی شده در یافته ای این پژوهش با مطالعات خارجی تا حد زیادی محسوس است. این درحالی است که از لحاظ موضوعی نزدیکی بسیار بیشتری وجود

گستره جغرافیایی زیاد (ساندرسون، ۲۰۰۹)، عدم کاربرد مناسب آن در مطالعات داخلی احتمالاً به دلیل نارسایی های موجود در کاربری اینترنت داخلی باشد. با توجه به وضعیت توسعه یافتگی ورزش کشور و چالش های همیشگی در تعارض شاغلان و محققان کشور استفاده از ابزارهای پژوهشی پیشنهاد می شود که کمتر خاصیت خود گزارشی دارند.

به طور کلی، یافته های پژوهش نشان داد که در تحقیقات مدیریت ورزشی کشور جنبه کمی به مراتب غالب تر از جنبه کیفی و کاربردی بوده است. بنابراین با توجه نقدهای همیشگی دست اندرکاران بخش ورزش مبنی بر عدم کاربردی بودن یافته های پژوهشی دانشگاه ها تعدیل جنبه های روش شناسی تحقیقات ضروری به نظر می رسد. روش های نمونه گیری استفاده شده در تطابق با روش های تحقیق و نوع داده ها، تناسبی بالایی به لحاظ معیارهای انتخاب نمونه و سعی محققان در تعمیم پذیری بالا نسبت به جامعه آماری هدف داشته اند، اما محققان کمتر به توسعه مدل های مفهومی و نظریه پردازی پرداخته اند. علاوه بر این، بیشتر روش های نمونه گیری تصادفی و تمام شمار بوده اند که نشان دهنده تمایل محققان به جامعه های هدف محدود (صرف نظر از گستره جغرافیایی و طبقاتی) می باشد. پرسش نامه، ابزار اصلی اکثر پژوهش ها بود و سایر ابزارها با وجود کارایی و اهمیت، کاربرد قابل توجهی نداشته اند. بنابراین باید رویکردی در پیش گرفته شود که ضمن آشنا ساختن محققان با انواع ابزارهای پژوهشی، نشریات نیز از مطالعات حاصل از این ابزارها استقبال کنند. بررسی کلی روند زمانی کاربرد مؤلفه های روش شناسی نیز بیانگر این است که علیرغم افزایش نسبتاً زیاد در تعداد و تولیدات نشریات، گرایش محققان به بسیاری از روش های پژوهشی (روش تحقیق و ابزار پژوهش) جدید یا دارای کاربرد خاص همچنان بسیار کم است. همچنین توزیع مؤلفه های

دارد. تحریه مجلات و داوون توزیع کلی مؤلفه های روش شناسی را در دوره ها و شماره های مختلف مدنظر قرار دهند. و به طور کلی از پژوهش های دارای روش شناسی نوین و نظریه ساز حمایت ویژه ای شود. سپاسگزاری در پایان از مساعدت پژوهشکده فناوری اطلاعات ایران و گروه علم سنجی دانشگاه تهران تقدیر به عمل می آید.

در پایان پیشنهاد می شود پژوهش های علم سنجی و کتاب سنجی مشابهی برای ابعاد مختلف تحقیق در مدیریت ورزشی داخلی کشور انجام شود و با جمع بندی مناسب این مطالعات برنامه ریزی مناسبی در جهت تعدیل و به روز کردن ساختار پژوهش در مدیریت ورزشی کشور صورت بگیرد. همچنین پیشنهاد می شود نشریات در اهداف خود مؤلفه های روش شناسی را نیز در نظر بگیرند و هیات

منابع

- ایزانلو، بلال. حبیبی، مجتبی (۱۳۹۰). کاربرد فراتحلیل در تحقیقات علوم اجتماعی و رفتاری: مروری بر مزایا و تنگناها، روش شناسی تحقیقات علوم رفتاری، ۹ (۱۷)، ص ۷۰-۸۲.
- داندروود، پاتریک. ام پدرس، پائول. مک اووی، پاد، د (۱۳۹۱). طراحی روش های تحقیق در مدیریت ورزشی، ترجمه کوزه چیان، هاشم، نوروزی سیدحسینی، رسول و حیدری، اکبر، تهران، انتشارات حتمی، چاپ اول.
- دستوم، صلاح. رضانی نژاد، رحیم. بنار، نوشین. رسولی، رحیم (۱۳۹۲). بررسی تعامل بین محیط آکادمیک و صنعت ورزش ایران براساس تحلیل اسناد و ساختار، پژوهش های کاربردی در مدیریت ورزشی، شماره ۶، ص ۱۰۸-۹۱.
- رضائی صوفی، مرتضی و فراهانی، ابوالفضل و اسدی، حسن و خاصه، علی اکبر و رضانی نژاد، رحیم (۱۳۹۰)، تحلیل کیفی تولیدات علمی رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی ایران در مجلات بین المللی، مدیریت ورزشی، شماره ۸، ص ۱۲۴-۱۰۷.
- رضانی نژاد، رحیم، اندام، رضا، بنار، نوشین و میرکاظمی، عذرا (۱۳۸۸). مدیریت پیشرفته در ورزش، دانشگاه گیلان، چاپ اول.
- زکی، محمدعلی. (۱۳۸۵). تحلیل محتوی پژوهش های شاخه های مدیریت در نشریات علمی تخصصی، فصلنامه دانش مدیریت، شماره ۵، ص ۷۴
- شریفی، مسلم. میردار هریجانی، شادمهر. عسکری، بابی سان. (۱۳۹۱). تحلیل توصیفی مقاله های نشریات علمی پژوهشی تربیت بدنی و علوم ورزشی طی سال های ۱۳۸۴-۱۳۸۸، مدیریت ورزشی، شماره ۱۲، ص ۸۵-۶۱.
- شریفی، وناد (۱۳۸۲). ارزیابی کیفی پژوهش، مجله تازه های علوم شناختی، ۵ (۴): ۵۶-۴۱.
- عسکری، بهمن. الهی، علیرضا. پورسلطانی زرنندی، حسین (۱۳۹۰). تحلیل محتوای مقالات مدیریت ورزشی نشریه پژوهش در علوم ورزشی: حوزه های مطالعاتی، ششمین همایش ملی دانشجویان تربیت بدنی و علوم ورزشی ایران.
- عیدی، حسین، عباسی، همایون، سجادی، نصراله (۱۳۸۶). تحلیل محتوای فصلنامه علمی- پژوهشی حرکت (شماره ۱ تا ۳۳)، پنجمین دانشجویی تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه مازندران.
- فراهانی، ابوالفضل (۱۳۸۸)، قواعد پژوهشگری در تربیت بدنی و علوم ورزشی با تاکید بر نگارش پایان نامه و مقاله، تهران، انتشارات اندیشه های حقوقی، چاپ اول.
- فراهانی، مهدی (۱۳۸۶). تولید علم نیاز امروز و فردا، ماهنامه تحقیق، ۲ (۵): ۱۳-۶.
- قاسمی، حمید. نوربخش، مهوش. تپه رشی، گیتی (۱۳۸۹). تحلیل محتوای مقالات مدیریت ورزشی مجلات علمی پژوهشی. فصلنامه جهش، ۲ (۶)
- قهنویه، حسن. موحدی، فریده. یارمحمدیان، محمد حسین. عجمی، سیما (۱۳۹۰). تحلیل محتوای استنادی مقالات چاپ شده در مجله علمی پژوهشی مدیریت اطلاعات سلامت. مدیریت اطلاعات سلامت، ۸ (۱): ۹۲-۸۲.

- گریتون، کریس. جونز، ایان (۱۳۹۱)، روش‌های تحقیق در تربیت بدنی و علوم ورزشی، ترجمه فراهانی ابولفضل و همکاران، تهران، انتشارات حتمی، چاپ اول.

- Balduck, A. L., Parmentier, A., & Buelens, M. (2004). Research methodology in the domain of sport management: preliminary results of the current state. Paper presented at the 12th EASM European Sport Management Congress: Innovation in co-operation, P; 102.
- Cook, D. A., Beckman, T. J., Bordage, G. (2007). Quality of reporting of experimental studies in medical education: A systematic review. *Med Educ*, 41(8): 737-745.
- Costa, C. (2005). The status and future of sport management: a Delphi study. *Journal of Sport Management*, 19(2): 117-142.
- Gratton, chi & Ian Jones (2004), Reaserch methods for sport studies. Taylor & Fransic group. management research. *Sport Management Review*, 13(1): 14-24.
- Li, M., Pitts, B. G., & Quarterman, J. (2008). Research methods in sport management: Fitness Information Technology, P; 173.
- Lopez, Munoz, F. Alamo, C. Rubio, G. Garcia, Garcia, P. Martin, Agueda, B. Cuenca, E. (2003). Bibliometric analysis of biomedical publications on SSRIs during 1980-2000. *Depression and anxiety*, 18(2): 95-103.
- Mondello, M. J., & Pedersen, P. M. (2003). A content analysis of the journal of sports economics. *Journal of Sports Economics*, 4(1): 64-73.
- Paton, G. (1987). Sport management research-what progress has been made? *Journal of Sport Management*, 1(1): 25-31.
- Pitts, B. G. (2001). Sport management at the millennium: a defining moment. *Journal of Sport Management*, 15(1):1-9.
- Quarterman, J., Jackson, E., Kim, K., Yoo, E., Koo, G., Pruegger, B., et al. (2006). Statistical data analysis techniques employed in the *Journal of Sport Management*: January 1987 to October 2004. *International Journal of Sport Management*, 7(1): 13-30.
- Rudd, Andy, & Johnson, R Burke. (2010). A call for more mixed methods in sport, P; 88.
- Sanderson, J. (2009). Professional athletes' shrinking privacy boundaries: fans, information and communication technologies, and athlete monitoring. *International Journal of Sport Communication*, 2(2): 240-256.
- Skinner, J., & Edwards, A. (2005). Inventive pathways: fresh visions of sport management research. *Journal of Sport Management*, 19(4): 404-421.

Analysis of ISC Productions Methodology of Sports Management in Iran

Rahim Ramezanezhad¹, Morteza Rezaie Soufi²
Salah Dastoom^{3*}, Nasrin ahmadi⁴

(Received: 27 December 2013

Accepted: 14 May 2014)

Abstract

The purpose of this study was to survey methodological components on Iranians journals of sport management. The present research is quantitative and biblio-metric. The statistical sample was equal to the statistical population which is consisted of all articles related to sports management in sports sciences journals of Iran (9 journals) until the end of 2012 (1391) (n=845). The articles were collected from the indexed databases of the journals and the data were extracted from and codified by the rewritten check lists of previous studies which were approved by experts. In addition, the selected components were categorized in groups and were analyzed based on time period and their distribution process in publication production enhancement. The results showed that increases in the number of publications being produced, have not affected the number of applied methods used in the studies. Furthermore, many articles which used recent applied methods were mostly published in highly-produced journals. It is worth mentioning that the quantitative aspect of the research was more prominent than the qualitative, descriptive and combinatory ones. Additionally, the research methods such as analytical, co-relational, and field studies gained the highest application while, many conventional methods in management and organizational studies were not that much applied. Most of the studies employed random selection or total counting methods. Therefore, generalizability from sample to the population is more valued rather than hypothesis testing. Moreover, 68% of the studies used questionnaire while, conventional instruments such as observations and secondary data was only applied in a few cases. Due to the fact that many conventional methods in organizational and management researches are not used significantly in Iran's sport management studies, it is suggested that appropriate research methods considering current studies of sport management should be adjusted or even created.

Keywords

research method, sampling, research instrument, articles of sports management, Bibliometric.

---

1. Professor of Sport Management, University of Guilan

2. Assistant professor of Sport Management, Payam Noor University of Guilan

3. M.A. Student Sport Management, University of Guilan

4. M.A. Student Sport Management, University of Guilan

Email: salahdastoom@yahoo.com